

תת"ע 1699/09/13 - מדינת ישראל נגד אחמד סלאמה

23 ינואר 2014

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה
תתע"א 1699-09-13 מדינת ישראל נ' סלאמה
ת"ד 4600-01-13 מדינת ישראל נ' סלאמה

בפני כב' השופטת טל אוסטפלד נאוי
המאשימה מדינת ישראל
נגד הנאשם אחמד סלאמה

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד בן דב

ב"כ הנאשם/ת - עו"ד לויט

הנאשם/ת - בעצמו

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בשני אישומים כדלקמן:

1. **תת"ע 4600-01-13 (להלן: "האישום הראשון")** הנאשם נהג ביום 24.2.11 בכביש 57 למזרח, כשהוא שיכור כאשר בבדיקת נשיפה נמצא ריכוז אלכוהול של 650 מק"ג בליטר אוויר שנשף. הנאשם לא שמר מרחק, נהג בקלות ראש ופגע ברכב אחר שנסע לפניו. כתוצאה מהתאונה נחבלו נהגת הרכב האחר ונוסעת שהיתה עימה.

הנאשם הורשע בעבירות של:

נהיגה בשכרות- בניגוד לסעיפים 62(3), ו-39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 בקשר עם תקנה עמוד 1

26(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

נהיגה בקלות ראש- בניגוד לסעיפים 62(2) ו-38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961.

אי שמירת מרחק- בניגוד לתקנה 49(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

גרימת נזק- בניגוד לתקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, השתכ"א-1961.

2. **תת"ע 13-09-1669- (להלן: "האישום השני")** הנאשם נהג ביום 13.9.13 כשהוא שיכור כאשר בבדיקת נשיפה נמצא ריכוז אלכוהול של 455 מק"ג בליטר אוויר שנשף.

הנאשם הורשע בעבירה של:

נהיגה בשכרות- בניגוד לסעיפים 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 ותקנה 169ב' לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.

הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 1993 ולחובתו 28 הרשעות. ביום 14.2.13 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בתיק תת"ע 11-0-4460 בבית משפט השלום לתעבורה בתל אביב, בעבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים ונדון, בין היתר, לעונש מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים, שהינו בר הפעלה בגין האישום השני, ולפסילה לתקופה של 11 חודשים (להלן: "תיק תל אביב").

היה על הנאשם להפקיד רישיון נהיגתו בבית המשפט עד ליום 11.4.13.

הנאשם נהג ביום 13.9.13 בידועו כי הוא פסול לנהיגה. משום מה, ככל הנראה מתוך טעות, לא הואשם הנאשם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

אף בגזר הדין שניתן לחובת הנאשם, ביום 20.5.13, בתיק משטרה 5110232012 (הרשעה מספר 27 בגיליון ההרשעות), בבית המשפט לתעבורה בפתח תקווה, בעבירה של נהיגה בשכרות, נדון הנאשם לעונש פסילה לתקופה של 24 חודשים. ואף כאן נראה כי הפר גם עונש זה. ואולם, לא ידוע באם הנאשם ידע אודות הפסילה אם לאו. מכל מקום לא הואשם, כאמור, בעבירה של נהיגה בזמן פסילה.

התביעה עותרת להשית על הנאשם עונשים של מאסר בפועל לתקופה שלא תפחת משנה וחצי ועד לשלוש שנים, הפעלת המאסר המותנה העומד כנגד הנאשם, מאסר על תנאי של שנה למשך שלוש שנים, פסילה בפועל לתקופה של 4 שנים. נוכח רכיבי הענישה אין המאשימה עותרת לעונש קנס.

הסנגור המציא לבית המשפט חוות דעת - אבחון קרימינולוגי, מהמרכז "התחלה חדשה", מרכז טיפול ואבחון לאוכלוסיות עוברי חוק. חוות הדעת נערכה על ידי דנה קייזר, קרימינולוגית יישומית ודודי גולד, קרימינולוג חברתי-שיקומי. בחוות הדעת סוקרים המומחים את נסיבות חייו של הנאשם, מות הוריו הדומיננטיים בחייו, ילדותו, התבגרותו ואת משפחתו

הגרעינית. לאחר מבחן שנערך לנאשם, ציינו המומחים כי קיימת התמכרות לאלכוהול אצל הנאשם, אם כי ברמת חומרה נמוכה יחסית.

הנאשם הביע חרטה בפני המומחים, מסר כי האלכוהול משבש את שיקול דעתו וכי לאחר מעשה, כועס על עצמו. לדברי המומחים, הנאשם המשיך וציין, כי לא יעלה על הרכב וינהג פעם נוספת לאחר שישתה משקאות אלכוהוליים וכי החליט להתרחק מסביבת אנשים השותים אלכוהול. מחוות הדעת עולה כי, הנאשם פנה לשימוש באלכוהול כדרך טיפול עצמי לאחר אובדן הוריו. כמו כן נראה כי במהלך מעצר הבית בו נתון הנאשם, הועמק הקשר עם משפחתו.

בסיפת חוות הדעת מציינים המומחים כי ענישה בלבד, כדוגמת מאסר, אינה באה בהלימה עם צרכיו הטיפוליים של הנאשם. לפיכך, ממליצים המומחים על שילובו של הנאשם בטיפול בהתמכרות פרטני או במסגרת ציבורית כאשר רצוי כי יטופל במסגרת קבוצתית והן טיפול פרטני על ידי מומחה לתחום ההתמכרות. כמו כן, ממליצים המומחים אף על שילוב בקבוצת עזרה עצמית.

במסגרת טיעוני ההגנה לעונש, העיד אחיו של הנאשם מר מוחמד סלאמה המשמש כמנהל אגף החינוך בעירית קלנסוואה. העד ציין כי בשנתיים האחרונות "נרדם בשמירה" ולא טיפל כראוי באחיו, הנאשם. העד ציין כי משפחתם נורמטיבית, אביו כיהן כראש עיריית קלנסוואה מספר קדנציות וזאת לאחר ששרת במשטרה. העד ביקש מבית המשפט שלא לגזור על הנאשם עונש מאסר שכן האינטרס הציבורי צריך להיות כזה שיעזור בשיקומו של הנאשם. העד העיד כי הוא נרתם לטיפול באחיו, כבר פנה למחלקת הרווחה בעיריה שם נמסר לו כי באפשרותם להכין לנאשם תוכנית טיפולים.

הסנגור בטיעוניו לעונש חזר וציין את משפחתו הנורמטיבית של הנאשם ואת שיקולי שיקומו לאור חוות הדעת שהוגשה. הסנגור חזר על האובדן הגדול אותו חווה הנאשם בפטירת הוריו וציין כי הנאשם נמצא בשלב בו הוא בשל לקבל טיפול ולהשתלב במסגרת.

הסנגור הגיש פסיקה לפיה, מתחם הענישה ההולמת נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בודדים. הסנגור הוסיף כי יש להתחשב בתקופת מעצר הבית בה נתון הנאשם (כ- 4 חודשים) וכי הנאשם לא הפר את תנאי מעצר הבית על אף הפיתוי. לפיכך, מבקש הסנגור מבית המשפט, להאריך את תקופת המאסר המותנה העומדת כנגד הנאשם לצורך שיקומו.

לחלופין מבקש הסנגור, היה ובית המשפט ימצא לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, לחפוף את תקופת המאסר או להשית עונש שבחלקו מאסר מאחורי סורג ובריא ובחלקו עבודות שירות.

דין

במסגרת השיקולים לגזירת הדין העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, דהיינו יחס הולם בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. כאשר מדיניות הענישה אמורה להעביר מסר ברור על מי שבהתנהגותו פוגע בערך החברתי שהינו בטחון הציבור וסיכון המשתמשים בדרך.

אין צורך להכביר מילים בעניין חומרת עבירת הנהיגה בשכרות וכך נקבע ברע"פ 2508/11 סמולנסקי נ' מדינת ישראל:

"נהיגה במצב של שכרות מסכנת את חייהם של הנוהגים בכביש והיא מהווה גורם מרכזי למספרן הרב של תאונות הדרכים. על-כן, יש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה ולהעניש בחומרה נהגים הנתפסים כאשר הם נוהגים בשכרות"

וכן ברע"פ 3638/12 וקנין נ' מדינת ישראל:

"נזכור כי הנהיגה בשכרות היא מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצדן ועלולות לגרום לאסונות, בחינת 'מכונת מוות נעה'. ההחמרה היא גישה המחוקק, וסטייה ממנה היא חריג, והמחמיר אינו מפסיד".

קבע כב' השופט י. קדמי בע"פ 5002/94 - ירמיהו בן איסק נ' מדינת ישראל, פ"דמט(4), 151, 165-166

"תופעת השכרות הולכת ומתרחבת לאחרונה, ולנוכח עומס התנועה בכבישים - על רקע המספר הגדל והולך של כלי הרכב - שומה על בתי המשפט לתרום את חלקם במאבק הלאומי נגד הקטל בדרכים, בהטלת עונשים משמעותיים על אלה המרהיבים עוז להסיע כלי רכב ברשות הרבים כאשר שכרות מכרסמת ביכולתם לשלוט בהם."

סבורני כי העונש ההולם הינו עונש מאסר שכן מטרתו היא מניעת סיכון לנאשם עצמו ולציבור המשתמשים בדרך והרתעה לנאשם ולציבור. עבירה של נהיגה בשכרות הינה עבירה שיש בה סיכון ממשי לחיי אדם ויש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה.

יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 6439/06 קריטי נ. מדינת ישראל:

"נהיגה במצב של שכרות מסכנת את חייהם של הנוהגים בכביש והיא מהווה גורם מרכזי למספרן הרב של תאונות הדרכים. על כן יש לנקוט במדיניות

ענישה מרתיעה ולהעניש בחומרה נהגים הנתפסים כאשר הם נוהגים בשכרות."

הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה משנת 1993 ולחובתו 28 הרשעות כאשר ארבע פעמים נתפס הנאשם נוהג בהיותו שיכור, כאשר באישום השני גרם הנאשם לתאונת דרכים בה נחבלו נהגת ונוסעת ברכב המעורב, אם כי אין המדובר בחבלות של ממש.

לחובת הנאשם עבירה נוספת, משנת 2007, של גרימת תאונת דרכים (נ.ב.) בה הורשע הנאשם בעבירות של נהיגה בלא זהירות ובאי מסירת פרטים. לחובת הנאשם עבירות נוספות בין היתר בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה, עקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף, עבירות מהירות, נהיגה כאשר תוקף רישיון הרכב פקע ושימוש בטלפון בעת הנהיגה.

לנאשם הרשעה בפלילים בעבירה של ביצוע עבודות בלא היתר.

נראה כי החוקים והצווים אינם נר לרגלי הנאשם וכי הנאשם אינו נרתע מלשוב ולעבור עבירות בהן כבר הורשע בעבר. כמויות האלכוהול שנמדדו בשני האישומים כאן, אינן נמוכות. באישום הראשון נמצא ריכוז אלכוהול של 650 מק"ג בליטר אוויר שנשף הנאשם, ובאישום השני נמדדה כמות של 455 מק"ג. אף עונש המאסר המותנה לתקופה של 6 חודשים, לא הרתיע את הנאשם מלשוב ולנהוג שיכור.

יש לברך כי נהיגתו של הנאשם עד כה, לא גרמה לאבדות נפש.

חמורה במיוחד העובדה כי לנאשם יש בעיה של התמכרות לאלכוהול. בת"ד 2424/03 מדינת ישראל נ' יסקין רוני, תק-של 19577 (2) 2005, הבחין כב' השופט טננבוים בין אלה השותים לעיתים רחוקות והשולטים בהרגלם לבין המכורים לאלכוהול וזאת מן ההיבט העונשי:

".. נדמה שיש להבחין בין שני סוגים של נוהגים תחת השפעה וממילא ישפיע הדבר על עונשם. ישנם אלו אשר הינם אזרחים שומרי חוק וסדר, הגונים, בעלי מקצוע מחזיקי משפחות ומתפקדים כראוי. גם מנהגי השתייה שלהם סבירים ואין בהם פסול מוסרי או אחר. קורה אבל שאיתרע מזלם והללו נהגו בזמן שכרות.

... לעומת אלה יש את אלו הסובלים מבעיית שתייה. אצל אלו השתייה איננה חד פעמית ומקרית, ואין להם שליטה עליה. למרות שדווקא השתיינים אינם שמים לב לבעיה, הרי הסכנה לציבור מהם גדולה ביותר. "

כלומר, כאשר מדובר בנאשמים בעלי נטייה לשתיית אלכוהול יש להשית עונש פסילה אשר ימנע את נהיגתם ואת הסיכון שהם עלולים להסב לעוברי הדרך ולעצמם.

לא זו אף זו, על אף ולנאשם בעיית שתיית משקאות אלכוהוליים, הוא נהג בשכרות ולחובתו כעת ארבע הרשעות בעבירה חמורה זו.

בתיקון מספר 113 לחוק העונשין, קבע המחוקק במפורש כי התחשבות בשיקולי שיקומו של הנאשם נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט והיא איננה בגדר חובה.

חוק העונשין (תיקון מס' 113), התשע"ב-2012

עמוד 5

(א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

ההגנה הציגה בפני בית המשפט את רצונו של הנאשם להשתקם ואחיו של הנאשם, כנציג המשפחה, הביע עמדת המשפחה בתמכתם ועזרתם לנאשם. ואולם, הנאשם טרם החל בהליך שיקום שכזה. ויהא באפשרותו להשתקם גם במסגרת עונש המאסר.

על כן, ראוי שיינתן לנאשם עונש אשר יהא בו כדי לבטא את מעשיו החמורים ולהרתיע אחרים כמותו לבל יבצעו עבירות דומות.

וכך נקבע בע"פ 3731/11 סמי מסרי נ' מדינת ישראל:

"בית המשפט צריך להטות אוזן לנסיבותיו האישיות של המערער וכך גם עשה, אך עם זאת, מחויב הוא להשית עונש מאסר מאחורי סורג ובריח לתקופה משמעותית שיהא בה להגן על משתמשי הדרך ולהרתיע את המערער, כמו גם אחרים, מלסכן את הציבור בכלל זה נהגים ועוברי אורח תמימים."

בית המשפט מתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם כמו גם ברצונו להשתקם, התרשם מאחיו של הנאשם וברצונו לעזור, ובמיוחד בהודיית הנאשם במיוחס לו. ואולם, נוכח חומרתן הרבה של העבירות, הגעתי לכלל מסקנה כי אין בנסיבות אלה כדי להצדיק הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל. במקרה זה יש ליתן משקל מכריע לשיקולי הגמול וההרתעה ואין בנסיבותיו האישיות של הנאשם כדי להקטין את הצורך בהעדפת האינטרס הציבורי.

כנגד הנאשם, עונש מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים. ככלל, הנני סבורה כי יש להפעיל את עונש המאסר המותנה במצטבר ולא בחופף. ראה בעניין זה דברי כב' הש' הבכירה, נגה אהד עפ"ת 10020-05-10 אביכזר נ. מ"י:

"יש להפעיל מאסר על תנאי במצטבר ולא בחופף, אלא במקרים נדירים וחריגים. שכן, אם הכלל היה הפעלת מאסר על תנאי וחפיפת מאסר בגין עבירה נוספת למאסר המותנה שהופעל, הפועל היוצא מכך הינו שמבצע העבירה מקבל פרס על העבירה שביצע ויוצא פטור מעונש מאסר בשל העבירה הנוספת, שכן העונש מופעל בחופף."

נוכח שיקולי לקולא, כפי שפורטו לעיל, הנני מורה על חפיפה בין עונשי המאסר.

עיינתי בפסיקה שהוגשה על ידי ההגנה. אינני מוצאת אותה מתאימה לעניינינו. חלק מפסקי הדין שהוגשו אושרו הסדרי טיעון והאחרים, אינם הולמים את מתחם הענישה ההולם היום על פי בית המשפט העליון.

סוף דבר

לאחר ששקלתי במלוא כובד הראש את טיעוני הצדדים, ובחנתי נסיבותיו האישיות של הנאשם, עיינתי בחוות הדעת שהוגשה, שקלתי את מדיניות הענישה במקרים כגון אלו, ואת האינטרס הציבורי להילחם מלחמה של ממש בקטל בדרכים, לאור חומרתן הרבה של העבירות בתיק זה, מצאתי כי העונש ההולם במקרה דנן הינו עונש מאסר מאחורי סורג ובריח ואני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. דנה את הנאשם לעונש מאסר לתקופה של 12 חודשים.

2. מורה על הפעלת עונש המאסר המותנה למשך 6 חודשים כפי שפסק על תנאי בית משפט תעבורה ת"א בתיק 4460-09-11 לריצוי באופן חופף.

3. דנה את הנאשם לעונש מאסר לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירות של נהיגה בפסילה או נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף מעל שנה או נהיגה בשכרות או נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים.

4. פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 4 שנים.

הפסילה תחושב במצטבר לכל עונש פסילה אחר ותמנה מתום תקופות הפסילה אשר הושטו על הנאשם בתיקים אחרים.

5. מורה על הפעלת עונש הפסילה המותנה למשך 6 חודשים כפי שפסק על תנאי בית משפט תעבורה ת"א בתיק 4460-09-11 לריצוי באופן חופף.

6. הנני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"ב שבט תשע"ד, 23/01/2014 במעמד הנוכחים.

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

לאחר ששמעתי אתה צדדים, הנני מורה על עיכוב בצוע רכיב עונש המאסר וזאת לשבוע עד יום 30.1.14 שעה 10.00 בתנאים המצטברים הבאים:

1. הפקדה במזומן בסך של 5000 ש"ח.

2. חתימת ערבות עצימית בסך של 50000 ש"ח.

3. חתימת ערבות צד ג (אפשר של אחד המפקחים שאושרו) בסך של 25000 ש"ח.

4. מוצא בזאת צו עיכוב יציאה מן הארץ כנגד הנאשם.

באחריות הנאשם לעתור לביטול צו זה עם סיום ריצוי העונש.

5. מובהר לנאשם כי עד ליום 30.1.14 עליו לשהות באותם תנאים בהם שהה עד היום (מעצר בית מלא).

בהתקיים התנאים הבאים, יעוכב רכיב עונש המאסר ועל הנאשם להתייבב לתחילת ריצוי עונשו בבית כלא הדרים כשברשותו ת.ז. או דרכון.

ניתנה והודעה היום כ"ב שבט תשע"ד, 23/01/2014 במעמד הנוכחים.

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בהסכמת המאשימה, הנני מתירה לנאשם לצאת את ביתו לצורך עריכת סידורים ביום 27.1.14 בין השעות 9.00 - 12.00.

ניתנה והודעה היום כ"ב שבט תשע"ד, 23/01/2014 במעמד הנוכחים.

טל אוסטפלד נאוי, שופטת

סיגי